

Legkedvesebb könyvem a Biblia

Az én legkedvesebb könyvemet bizonyára mindenki ismeri, legalábbis a fedeléről vagy a gerincéről. Biztosan ott áll minden család könyvespolcán legalább egy példányban. Ez az a könyv, amit a legtöbb nyelvre lefordítottak és legnagyobb példányszámban elterjesztettek a világon - mégis, talán a legkedvesebben olvassák. Vajon miért? Mert nem ismerték fel, hogy e könyv kincsestár. A Könyvek könyvéről, a Bibliáról van szó.

Miért mondható el róla, hogy **kincsestár**? Jézus Krisztus példázata szerint a Biblia a "szántóföldbe rejtett kincshez hasonlatos." E példázat a mennyei kincs értékét szemlélteti, és azt, hogy milyen erőfeszítést kell tennünk megszerzéséért. A földbe rejtett kincs megtalálójá hajlandó volt megválni mindenétől, és lankadatlanul dolgozni, hogy hozzájusson az elrejtett vagyonhoz. Az az ember, aki felfogja a mennyei kincs értékét, semmilyen áldozatot nem tart túl nagyinak az igazság kincsének megszerzéséhez. Ma - a könyvnyomtatás elterjedése jóvoltából - csak a kezünket kell kinyújtani érte, és időt szánnunk az olvasásra. A példázatbeli szántóföld, amely a kincset rejti, a Szentírást jelképezi, a kincs pedig az evangélium, az örömhír. A föld azonban nem rejteget annyi aranyat és értéket, mint a Biblia.

Már a **keletkezése** is egyedülálló: 1500 éven keresztül íródtak az egyes könyvtekercsek, az i. e. XV. századtól az i. sz. II. századig. Lejegyzői között volt pásztor, király, vámszedő, orvos, udvari főpohárnok, pap, miniszterelnök, próféta, vagyis a legkülönfélébb rendű és rangú emberek - ennek ellenére csodálatos gondolati és eszmei egység jellemzi a Bibliát; ugyanis az egyes könyvek kiegészítik, magyarázzák egymást. Az egység titka abban rejlik, hogy nem emberi bölcsességek, magyarázatok és hagyományok gyűjteményéről van szó: Isten gondolatai szólnak meg emberi nyelven. *"Mert nem az én gondolataim a ti gondolataitok, és nem a ti útjaitok az én útjaim, így szól az Úr. Mert amint magasabbak az egek a földnél, akképpen magasabbak az én útjaim a ti útjaitoknál, és gondolataim a ti gondolataitoknál."* (Ésa. 55,8-9) Isteni eredetéből fakad **megbízhatósága** is. Blaise Pascal (1623-1662), a híres XVII. századi francia tudós és író jutott arra a felismerésre, hogy milyen alapon kezelhetjük "egyedül igaz" iratként a Bibliát a többi vallási alapidokumentummal szemben: beteljesedett próféciaikat, ellenőrizhető tényeket tartalmaz, mi több, Isten a "kezdetből előre látja a véget".

A következő fontos kérdés: **miről szól a Biblia?** Ugyancsak Pascal találó megfogalmazása szerint: "A Szentírás egyetlen tárgya a szeretet. Isten a legkülönözőbb formákban mutatta be a szeretet egyetlen törvényét." Itt természetesen nem a hétköznapi "szeretet-fogalmát" kell értenünk alatta, amikor másokból akarunk szeretetet kicsiholni - különféle praktikák segítségével - a magunk számára. Az Isten szeretete más, mint az emberé. Isten szeretete egy alapelv, erkölcsi értékrend, amely tökéletes és örök; nem függ tárgyától, hanem szüntelenül árad az arra méltatlanokra, sőt az ellenségekre is - mint a napfény vagy az eső. A szeretet alapelve szerint adni nagyobb öröm, mint kapni - Isten önmagát is alávetette e törvénynek: "szolga csak egy van, az Isten", azaz Ő ad életet mindeneknek, szüntelenül szolgálja és munkálja teremtményei fennmaradását és javát. Ezt az értékrendet, a másokért élés elvét mutatta be gyakorlatban Jézus Krisztus; önfeláldozó szeretetének csúcsa a golgotai kereszt. Ezt az életelvet kell elsajátítania az önzővé, egoistává torzult embernek is. Győznie kell önnön kívánságai, vágyai felett - önmaga helyett elsősorban Istent, s ebből fakadóan embertársait kell szolgálnia. *"Aki nagy akar lenni közöttetek, az legyen a ti szolgátok."* E szeretet nem jár aszkézissel, önsanyargató lemondásokkal - sokkal inkább igazi öröm és békeség forrása az ember számára.

A Biblia középpontjában Isten, szerető Atyánk és az Ő egyszülött Fia, **Jézus Krisztus** áll. Megérteti velünk a létező legnagyobb áldozatot, amelyet az ember megmentéséért hoztak, s amelyet "megváltási terv"-nek nevezhetünk: *"Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy ha valaki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen."* (Ján. 3,16) Jézus személyében - aki már az ótestamentumi iratokban közvetlen közről nyomon követte az emberek életét, hiszen pl. Ővele társalgott hűvös alkonyatkor Ádám az Éden fája között - egyesült az Istenfia és az Emberfia, aki leghűségesebb barátunknak nevezi magát. Az egyik legmegrendítőbb mondat a Bibliában éppen az Ő szájából hangzik el. Megkérdezik tőle a mennyei lények: *"Micsoda ütések ezek a kezeiden?"* Ő pedig így felel szelíden: *"Amiket az én barátaim házában ütöttek rajtam."* (Zak. 13,6) Barátainak nevezi azokat, akik átszegezték kétezer évvel ezelőtt, és barátainak mondja azokat is, akik keresztényként ma is, naponta megsebzik Őt. De a Biblia nem zárja le Jézus földi történetét a mennybemeneteléssel, hanem szól a mennyben folyó szolgálatáról, valamint a legutolsó könyv részletesen elénk tárja a Királyok királyának visszatérését, ill. az azt megelőző fontos eseményeket is.

Miért lehet érdekes, sőt fontos a Biblia a XXI. század embere számára? Azt mondhatjuk, hogy az emberiség történetének egészét felöleli a teremtéstől az újjáteremtésig. Az első lap a teremtésről, az utolsó pedig az újjáteremtésről szól - közöttük pedig, az a több száz oldal megérteti velünk, miért van szükség az utóbbira. Mivel isteni szemszögből ábrázolja mindezt, természetesen nem a tankönyvekből kiolvasható "dicsőséges történelmet" állítja elénk - merőben új, de mélységesen igaz történelemszemléletet. Emellett a világegyetem is kitérül előttünk: bepillantunk a mennyei világba. Megérthetjük, hogy nem vagyunk egyedül - ellentétben azzal, ahogyan sok író tragikusan elénk tárta -, van Istenünk, van egy magasabbrendű és szerető Lény a világunk felett. De ami egyesek számára még ennél is sokkal fontosabb: választ kaphatunk a **történelmünk**re, számtalan nyugtalanító kérdésre. Miért van ennyi rossz a világban? Miért történik ennyi gyilkosság, miért tobzódik az erőszak, miért e rengeteg katasztrófa napjainkban, és hogyan menekülhetünk meg mindezekből? Valóban megvalósítható-e a "fenntartható fejlődés" programja - mi a valódi alternatíva a Föld számára? Bármilyen meglepő, de Isten pontos menetrendet tár elénk az emberi történelmet illetően, megismerteti velünk terveit és szándékait, ebből fakadóan megérthetjük, hogy hol jár most az emberi történelem mutatója. *"Mert semmit sem cselekszik az Úr, amíg meg nem jelenti titkát az Ő szolgálóinak."* (Ámós 3,7)

De nemcsak globálisan, átfogó értelemben szól az emberiségről, hanem mélységeiben tárgyalja az **emberi élet** legfontosabb, de legapróbb részleteit is. Megmutatja a boldogság forrását, a legegyszerűbb és azonnal belátható alapelvek formájában: Amit akarsz, hogy veled cselekedjenek az emberek, te is akképpen cselekedj, mert ez a törvény. (Mát. 7,12) Tiszta ön- és emberismeretre tanít, amely nem hagy elkendőzetenül semmi hamisságot: *"Csalárdabb a szív mindennél, és gonosz az; kicsoda ismerhetné azt? Én, az Úr vagyok az, aki a szíveket fűrkésem és a veséket vizsgálom, hogy megfizessek kinek-kinek az ő útjai szerint és cselekedeteinek gyümölcse szerint."* (Jer. 17,9-10) E kijelentés már előrevetíti, hogy önmagunk megismerésén túl igaz istenismeretre vezet minket. Bemutatja Isten tökéletes jellemét, Fia személyén keresztül, aki *"teljes volt kegyelemmel és igazsággal"* (Ján. 1,14). Az Atya és Jézus a szeretet és igazság tökéletes egyensúlyát éli és valósítja meg szüntelen.

A Biblia **az embernek**, az emberről szóló könyv. Az élet legalapvetőbb kérdéseiben, legkínzóbb problémáinkban is segítséget nyújt. Ugyanakkor azt is meglátatja velünk, hogy Isten tiszteli az emberi szabadságot, tiszteletben tartja a döntés, a választás lehetőségét. Nem kényszerít, hanem kínál és kérlel: *"Aki szomjúhozik, jöjjön el, és aki akarja, vegye az élet vizét"*

ingyen!" (Jel 22,17) A Szentírás minden embernek minden életkorban és minden élethelyzetben kincseket kínál, vagy a már régebről ismert ígéket tárja elé új fényben, új értelemmel gazdagodva. Bebizonyítja, hogy Isten a Teremtőnk, ismeri jól az emberi szív titkait, szükségleteit, kívánságait és vágyait. Minden élethelyzetben van ígérete és áldása számunkra:

- **házasság:** *"Szerzek néki segítőtársat, hozzá illőt."* (1Móz. 2,18)
- **szerелеm:** *"Kemény, mint a sír a buzgó szerelem; lángjai tűznek lángjai, az Úrnak lángjai."* (Én. 8,6)
- **gyermeknevelés:** *"Miként bánjunk a gyermekkel, és miként cselekedjék ő?"* (Bír. 13,12)
- **munka:** *"Ha az Úr nem építi a házat, hiába dolgoznak azon annak építői."* (Zsolt. 127,1)
- **anyagi javak:** *"Minden rossznak gyökere a pénz szerelme."* (1Tim. 6,10)
- **egészség:** *"A vidám elme jó orvossággul szolgál..."* (Péld. 17,22)
- **betegség:** *"... a szomorú lélek megszárazítja a csontokat."* (Péld. 17,22)
- **halál:** *"Aki hisz én bennem, ha meghal is, élni fog."* (Ján. 11,25)
- **nyomorúság:** *"Hívj segítségül engem a nyomorúság idején, én megsegítelek, és te dicsőítesz engem."* (Zsolt. 50,15)
- **útbaigazítás:** *"Bölcsé teszek és megtanítalak téged az útra, amelyen járj, szememmel tanácsollak téged."* (Zsolt. 32,8)
- **reménytelenség, csüggedés:** *"Közel van az Úr a megtört szívekhez, és megsegíti a sebhedt lelkeket."* (Zsolt. 34,19)
- **öröm:** *"Teljes öröm van tenálad, a te jobboldon gyönyörűségek vannak örökké."* (Zsolt. 16,11)

De ezeken túlmenően példákat nyújt az igaz barátságra, a szeretetteljes anyós-meny viszonyra; megválaszolja azt a kérdést, honnan a rossz, mikor és hogyan lesz vége; tanácsot ad a javainkkal való bölcs gazdálkodásra, utat mutat a hibáinkból való szabadulásra - és még sorolhatnánk napestig.

Talán a legfontosabb jellegzetessége, hogy első sorától az utolsóig **örömhír**. Bemutatja számunkra, hogy a legreménytelenebb helyzetben is van remény, és van az életnek értelme. Bemutatja az egyetlen, emberhez méltó élet ösvényét, amely lehet rögzös és nehéz, de bevilágítja Isten szüntelen jelenléte. Bizonyítja, hogy megszabadulhatunk terheinktől, megrögzött szokásainktól, jellemhibáinktól és nem kevesebbet kínál cserébe: a tökéletességet - Jézus Krisztusban. Egy tökéletes embereszményt tár elénk, de nem olyat, amelyet méregdrága plasztikai műtétek vagy ráncfelvarrások révén valósíthatunk meg. Bizonyítja számunkra, hogy van lehetőség tökéletessé válni, visszanyerhetjük "istenképűségünket". Maradéktalanul átalakulhatunk Jézus példája nyomán; az Isten képmására és hasonlatosságára teremtett ember ismét tükrözheti Teremtője szépségét. Folt és árnyék nélküli boldogságot, örömmel és az Atya jelenlétével teli örökkévalóságot kínál a most még halandó emberek számára: *"És az Isten eltöröl minden könnyet az ő szemeikről, és a halál nem lesz többé, sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom nem lesz többé."* *"Aki győz, örökségül nyer mindent, és annak Istene leszek, és az fiam lesz nekem."* (Jel 21,4. 7)

Végezetül - mivel mindennapos olvasásra szánt könyvről van szó, nem mellékes erénye a gondolatok gazdagsága és mélysége, a költői nyelvezet szépsége, a feltárt életelvek azonnal belátható igazsága. Nincs benne semmi misztika, semmi homályosság - csak az az ember nem értheti meg, aki nem olvassa! Amellett, hogy a legegyszerűbb ember is felfoghatja titkait,

élesíti az elmét, és *"bölcse teszi az együgyűt"*. S ezzel visszaérkeztünk a legelső megállapításunkhoz: A Biblia kincsestár. *"Igen, ha bölcsességért kiáltasz, és az értelmért a te szódat felemeled, Ha keresed azt, mint az ezüstöt, és mint a kincseket kutatod azt: Akkor megérted az Úrnak félelmét és az Istennek ismeretére jutsz. Mert az Úr ad bölcsességet, az Ő szájából tudomány és értelem származik."* (Péld 2,3-6)

Barati Lilla

<http://www.jelek.hu>